

Детска градина-158 "Зора",
район "Илинден" - СО, ул."Биянини извори" № 6
тел.02/ 821 91 85; e-mail: dg158@abv.bg

Утвърдил:.....

/ **Иванка Тончева** /

П Л А Н

**ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И
ПРИБЩАВАНЕ**

НА ДЕЦА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

2019/2020 г.

„Най-добрата връзка не е тази, която свързва идеалните хора, а онази, при която всеки се научава да живее с недостатъците на другите и да признае техните качества.“

Г Л А В А П Ъ Р В А

В Ъ В Е Д Е Н И Е

В документи на **Организацията на обединените нации за образование, наука и култура, ЮНЕСКО**, в качеството на орган, занимаващ се с въпросите на образованието, включването в образование се определя като „динамичен подход и позитивна реакция на разнообразието от учащи се и възприемане на техните индивидуални особености не като проблем, а като възможност да се обогати ученето“.

Съобразно с концепцията на ЮНЕСКО в приобщаването се поставя акцент на **четири ключови елемента**:

- **Приобщаването – това е процес.** То следва да се разбира като постоянно търсене на все по-добри начини за осъществяване на образованието, за да се отговори адекватно на разнообразието на обучаваните.
- **Приобщаването – това е разкриване и отстраняване на бариерите.** Събиране и оценка на информацията от различни източници, за да се планира и усъвършенства политиката и практиката на приобщаването. Стимулира се творческия потенциал, решават се проблеми.
- **Приобщаването – това е присъствие, участие и успех за всички** учащи се. Учениците постоянно и редовно посещават училището, получават качествено обучение, „успехът“ им се отнася до резултатите от изпълнение на учебния план, а не просто резултати от тестове и изпитвания.
- **Приобщаването** слага особен **акцент** на тези групи учащи се, за които съществува риск от изолиране, изключени са от образование или са с недостатъчно добри резултати от обучението.

В официално приетата в Република България „Стратегията за намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020)“ в точка 7.2.5. се уточнява, че допълнителна подкрепа „се предоставя на деца и ученици: със специални образователни потребности; с хронични

заболявания; в риск; с изявени дарби, като ограничава преждевременното напускане на училище и предотвратява социалното изключване“.

В Закона за предучилищното и училищното образование (чл. 3) е заявено, че „образованието е национален приоритет и се гарантира чрез прилагането на следните принципи:

1. единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;
2. ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
3. равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
4. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование“;

В същия документ чл. 7 се посочва още, че (1) Всеки има право на образование и може да повишава образованието и квалификацията си чрез учене през целия живот, (2) Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование.

Както се вижда от представения кратък анализ, посочените документи признават правото на образование за основно човешко право и се обявяват за създаването на приобщаваща образователна и социална среда като най-ефективен начин за борба с дискриминацията и изключването, за гарантиране на достъпа до образование за всички, без разлика на техния здравен, етнически, полов и поведенчески статус. В тях ясно се откроява стремежът към изменение на образователната теория и практика в съответствие с принципите за приобщаване и постигане на равен достъп до качествено образование за всички деца, което е път за постигане на всеобщо образование и условие за създаване на приобщаващо общество.

Този план визира личностното развитие на децата в ДГ - 158, „Зора“

Настоящият план цели да начертае целите и задачите на работа с децата и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Изготвен е в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички

българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

1. Програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца, които имат необходимост от такива в ДГ, съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди.

II . ПРИНЦИПИ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Правото на изразяване на мнение
2. Интересите на детето винаги се зачитат
3. Всички деца имат еднаква стойност като човешки създания
4. Децата имат права; право на личен живот; право на информация
5. Равен достъп до образование на всички деца
6. Закрила на децата, разширяващо предлагане на социални услуги, недопускане на дискриминация, борба със социалната изолация .
7. Принципите на приобщаващото образование гарантират правото на достъп на всяко дете до детска градина по местоживееене и правото му на качествено образование;
8. Подкрепа на личностното развитие в зависимост от индивидуалните потребности с оглед възникнали затруднения в процеса на ученето;
9. Прилагане на диференцирани педагогически подходи; приемане и зачитане на уникалността на всяко дете;
10. Равнопоставеност; сътрудничество между образователните институции.

III . АНАЛИЗ НА РЕАЛНАТА СИТУАЦИЯ

В ДГ-158, „Зора” няма данни за етническа дискриминация. Има хронично болни деца с овладяна клинична картина.

В ДГ-158, „Зора” има деца от различни малцинствени групи. Не сме защитени и от националните промени-самотни родители, многодетни семейства, деца на разведени родители, деца отглеждани от баба и дядо.

Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите:

-За възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите-понякога и към самите себе си.

-Срещата с хора различия и на различните на различните култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

ГЛАВА ВТОРА

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА

І .Ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие в детската градина

Ранното оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата се извършва в процеса на предучилищното образование.

Ранното оценяване се извършва от педагогическите специалисти в детската градина.

Ранното оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата в детската градина включва:

1. Ранно оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения – от учителите в групата в детската градина или от логопеда в детската градина;
2. Определяне на необходимост от допълнителни модули за децата, които не владеят български език – от координиращия екип съвместно с учителите в групата в детската градина и/или по инициатива и писмено

заявление до директора от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето;

3. Определяне на необходимост от извършване на оценка от екип за подкрепа за личностно развитие на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето – **от координиращия екип съвместно с учителите в групата в детската градина и/или по инициатива и писмено заявление до директора от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, при:**

а) затруднения във физическото, познавателното, езиковото, социалното, сензорното, емоционалното, творческото развитие на детето спрямо децата от същата възрастова група;

б) наличие на рискови фактори и обстоятелства в средата на детето;

в) наличие на хронични заболявания, които възпрепятстват обучението, научаването и участието на детето в дейността на детската градина;

г) наличие на изявени силни страни на детето в областта на изкуствата и спорта, които се нуждаят от развитие и стимулиране.

II . Ранното оценяване се извършва на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца при постъпване за първи път на детето в детската градина.

1. Оценяването се извършва чрез скрининг за определяне на риск от възникване на обучителни затруднения.

2. Оценяването се провежда индивидуално за всяко дете с писменото съгласие на родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, след информирането му за начина на провеждането и за ползата от прилагането на скрининга.

3. След провеждане на оценяването родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, се запознава с резултатите от него.

4. В зависимост от резултатите от оценяването координиращият екип съвместно с родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, определя за всяко дете дейности от общата и/или от допълнителната подкрепа за личностно развитие, които се предоставят съобразно индивидуалните потребности на детето.

5. На децата на 5- и 6-годишна възраст в подготвителните групи в детските градини, които осъществяват задължително предучилищно образование, се извършва оценка на риска от обучителни затруднения. **В 14-дневен срок преди края на учебното време на учебната година учителят на съответната подготвителна група установява готовността на детето за училище. Готовността на детето за училище отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.**

III. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в детската градина

1. Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява от постъпването на детето в детската градина съобразно индивидуалните му потребности.
2. Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към развиване на потенциала на всяко дете или ученик в детската градина или в училището.

Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към всички деца в групата и гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на детската градина, включва:

1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. Занимания по интереси;
3. Грижа за здравето въз основа на информация от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, за здравословното състояние на детето и за проведени медицински изследвания и консултации и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в детската градина;
4. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.

Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към превенцията на обучителните затруднения, се изразява във включване на отделни деца в дейности според техните потребности, установени след ранното оценяване, като:

1. Обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език;

2. Прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие;
3. Индивидуална и групова работа при установени езикови и/или емоционално-поведенчески, и/или сензорни затруднения.

Дейността се извършва от учителите в групата в детската градина и логопед.

Учителите в групата установяват напредъка на всяко дете, което е включено в дейности, поне два пъти в рамките на учебната година въз основа на материали от дейността му – рисунки и други творчески работи на детето, както и в резултат на писмени становища от логопеда, психолога или от друг специалист за развитието на детето. За резултатите от напредъка на детето учителите изготвят доклад до директора. Материалите, становищата и докладът се съхраняват в детското портфолио и в личното образователно дело на детето.

Логопедичната работа като част от дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения се осъществява от логопед в детската градина:

1. Превенция на комуникативните нарушения и на обучителни трудности;
2. Диагностика на комуникативните нарушения;
3. Корекционно-терапевтична дейност при установени индикации за комуникативни нарушения:
  - а) групова работа с логопед при нарушения на артикулацията и при нарушения на темпа и ритъма на речта (заекване) – от 2 до 3 деца.
  - б) индивидуална работа с логопед – при останалите комуникативни нарушения и обучителни трудности;
4. консултативна дейност с учители и родители/представители на децата/лица, които полагат грижи за децата с комуникативни нарушения.

Логопедичната диагностика на комуникативните нарушения

включва:

1. диагностика при нарушения на говора;
2. невропсихологична диагностика на входно и изходно равнище на деца от 3- до 6-годишна възраст .

3. диагностика на езиковата компетентност на деца от 3- до 6-годишна възраст.

Корекционно-терапевтичната дейност при установени индикации за комуникативни нарушения включва:

1. изготвяне на индивидуални програми за корекционна работа с децата с комуникативни нарушения;
2. осъществяване на ранно логопедично въздействие при деца на 3 – 4-годишна възраст с комплексни комуникативни нарушения и с риск от обучителни затруднения;
3. провеждане на корекционно-терапевтична дейност с деца с комуникативни нарушения.

Консултативната дейност включва:

1. консултиране на учители за особеностите и потребностите на деца с комуникативни нарушения и предоставяне на методическа подкрепа при работата с деца с комуникативни нарушения;
2. консултиране, подкрепа и мотивиране на родителите на децата с комуникативни нарушения, за активно участие в логопедичния процес.

Дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения се предоставят след обсъждане на информацията от входните равнища по образователните направления, от индивидуалния напредък в обучението и от наблюдението на развитието на отделни деца, които срещат затруднения в обучението.

За целите на обсъждането могат да се използват и:

1. Сведения от педагогически специалисти за силните страни на децата, които срещат затруднения в обучението, и на индивидуалните им нагласи по отношение на ученето и участието в образователния процес и в дейността на институцията;
2. Сведения от педагогически специалисти или от социален работник в детската градина – за наличие на възможни рискови фактори в средата на тези деца;

3. Данните от информацията, която придружава тези деца от детската градина, включително за предоставяни дейности по обща подкрепа за личностно развитие в детската градина;

4. данните от установяването на готовността на тези деца за училище от логопедично изследване, портфолио и др.

Обсъждането на цялата информация се прави от учителите в групата и с координиращия екип в детската

В ДГ-158,,Зора” има достъпната физическа среда .

Това включва осигуряване на подходящи условия, използване и прилагане на иновативни подходи и съвременни технологии за архитектурна и физическа достъпност, които в най-голяма степен да отговорят на потребностите на децата.

А/. Достъпната физическа среда съчетава универсалния със специализирания дизайн и има следните основни характеристики:

Б /. Логичност – лесно откриване на архитектурните елементи в сградата;

В/. Видимост – висока контрастност на съществените елементи в сградата и нейните помещения;

Г/. Подходящо осветление.

Д/. Хоризонтален – включва изисквания към врати, фойета, коридори, водещи линии, санитарни помещения и др.

В ДГ-158,,Зора” има достъпна архитектурна среда :

1. Входни и комуникационни пространства;
2. Помещения и пространства за общо ползване;
3. Санитарно-хигиенни и спомагателни помещения.

В ДГ-158,,Зора” има достъпност на информацията и комуникацията

1. Достъп до видовете средства за информация и комуникация (телефони, компютри, интернет и други);

2. Достъп до информация за правата и задълженията на децата за предлаганите дейности и програми за обучение в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и представянето им в достъпен формат;

В ДГ-158, „Зора“ има достъп до познавателните книжки и учебните комплекти .

В ДГ има достъпна мултимедийна образователна среда, аудио-визуални средства.

Достъпът до учебните програми и учебното съдържание се гарантира със:

1. Осигуряване на въвеждаща и продължаваща квалификация на педагогическите специалисти за работа с деца и ученици със специални образователни потребности;

2. Насърчаване на екипната работа в детската градина и споделянето на добри практики на приобщаващо образование;

3. Осигуряване на консултиране на децата и на родителите, представителите на децата или лицата, които полагат грижи за децата, и подкрепа на учителите за прилагане на техники и стратегии на обучение, за управление на образователния процес и за използването на подходящи обучителни материали;

4. Предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата за осигуряване на непрекъснатост при прехода им през различните етапи и степени на образование;

5. Адаптиране на учебното съдържание съобразно индивидуалните потребности на децата със специални образователни потребности;

6. Осигуряване на помощни средства и специализирани технологии в образователния процес;

8. Използване на подходящи обучителни материали и учебни помагала.

Д Е Й Н О С Т И

Дейност 1.

Приобщаване на децата към света на книгите.

Игровата дейност с книгата да бъде водеща в предучилищна възраст и да се възприема като средство за забавление.

А /. Създаване на книжно обкръжение на деца в предучилищна възраст:

- Създаване на първа импровизирана детска библиотека по групите и самостоятелни занимания в нея под наблюдението на учителя, но без негова намеса;
- Включване на игрови дейности свързани с първоначалната ориентация относно най-характерните елементи на книгата – страница, текст, илюстрация;
- Съвместни игри между родители и деца свързани със света на книгата.

Б /. Приобщаването към книгите в предучилищна възраст следва да бъде съобразена с особеностите на развитието на децата и компетентностите, които трябва да придобият, да бъде ориентирана към потребностите и нагласите на децата.

- В различните групи работата с книгата следва да е подчинена на основните цели съобразени с възрастовите възможности и потребности. Този вид книги да са част от учебните ресурси на децата.

- Библиотечният фонд в групите да се обогати с богато илюстрирани книги с кратки и достъпни за четене текстове, с разнообразни теми и жанрове в зависимост от интересите на децата (ганатки, басни, детски енциклопедии, приказки и други).

- В големите групи освен обновяването на вече създадената в предходните години библиотека, могат да се организират дейности за съставяне на собствени книжки (самостоятелно или в екип) и те да станат част от нея.

- Не бива да се забравя и времето, в което живеем. Учителите компютърни умения могат:- да създадат детска онлайн библиотека; да съставят дигитални книжки с подходящи и достъпни за целта компютърни програми;

- Да се създадат за децата мултимедийна презентация на книга; да участват в образователни игри, свързани със света на книгите.

- Децата, които изобщо не проявяват интерес към книгата да се включват в групова работа в часовете за допълнителните дейности.

В осъществяване дейностите по приобщаване на децата към света на книгите важна роля имат и родителите. С техния личен пример и съдействие за съвместни дейности, включващи ученици/ братя и сестри / , учители и родители, по-лесно ще се достигне до утвърждаване статута на книгата в живота на децата като източник на естетическа наслада, като средство за опознаване на природния свят и социален живот.

Дейност 2.

Груповата работа като основа за подкрепяща среда на деца с обучителни трудности и на деца с изяви способности .

Педагогически основания:

А / Груповата работа дава възможност за разширяване времето за индивидуални изяви;

Б / Докато отговарят или събеседват по даден въпрос децата могат да изразяват предположения, да обобщават, да се съгласяват или отхвърлят предложения, могат да правят изводи.

В / Малки групи могат да работят по различни материали, отговарящи на техните нужди и ниво на знания. Освен това те могат да изпълняват задачата едновременно, без да отегчават другите, които работят по други задачи или по същата, но за която се нуждаят от по-малко време. **Затова и груповите задачи са първа стъпка към индивидуализация на обучението.**

Г / Груповата работа повишава позитивната атмосфера в групата. Много деца, особено срамежливите и езиково неуверените, изживяват сериозен стрес, когато трябва да се изявяват пред останалите. Този стрес се увеличава още повече от необходимостта те да отговорят правилно и бързо. **Малката група от деца предлага по-задушевна и по-подкрепяща среда, особено за децата със специални образователни потребности.**

Д / Груповите задачи мотивират учениците.

Дейност 3.

Работа с деца билингви

А /За децата, носители на различен майчин език, е необходимо практическо изучаване на българския език, насочено към изграждане на речев опит, дограматическа основа за граматическо изучаване.

Б /Голям процент такива деца не говорят на български език в домашна среда, което допълнително усложнява процеса на обучение. Това предпоставя и необходимостта през целия етап на обучение на преден план да е задачата за обогатяване на речниковия запас на обучаваните и натрупване на речев опит в използването на българския език.

Дейност 4.

Предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвимите групи чрез изкуствата

Творческите дейности са особено ефективни при работа с деца, които срещат затруднения при общуването и изразяването. Няма значение как ще се изрази детето, важно е да му се предоставят условия то да се изрази, и това изразяване може да се осъществи не само с думи, но и със звуци, движение, цветове, форми... Приобщаването към изкуствата развива различни видове интелигентности – множествена, емоционална, абстрактна, езикова и лингвистична, музикална, пространствена, двигателна, социална, интерперсонална, интраперсонална

Изобразително изкуство

Различието може да предизвика удивление и интерес, то е ценност, както многообразието и многозвучието на живописна творба с нейната уникалност; всеки по свое му е различен и това е част от богатството на живота; същевременно то може да предизвика непонятен страх заради непознатите страни на другостта. То е в основата на развитието, защото тези, които имат дръзновението да погледнат с различни очи на обичайното, да тръгнат в противоположна посока дори, по-лесно достигат до идеи, водещи до значими открития. Себеразбирането в много случаи е зависимо от осъзнаването на различието.

С многообразието на виждането изкуството винаги ни удивява. Това е и причината всяка детска рисунка да е различна – въпреки специфичните особености на развитието, въпреки закономерностите при формирането на образа. Откривателският дух е в представянето на обекта по начин, по който никой друг не го е виждал, в новия начин на виждане. Едни и същи данни могат да се възприемат и тълкуват различно. Светът е и такъв – видян по този специфичен начин, многолик, многоизмерен.

Емоционално преживяване на музиката като фактор за приобщаване.

Музиката е изкуството, което може да предава най-фините, тънки нюанси в човешките преживявания. Именно това своеобразие на музикалното изкуство създава предпоставки то все повече да се използва като високоефективно средство за приобщаване.

Приобщаването чрез музикалното изкуство се базира на възможността, която музикално-художествените образи дават на личността за свободно изразяване и себеизразяване, за формиране на социални емоции, като емпатия и съчувствие. Така както в условията на междуличностните комуникативни ситуации човек може да съпреживява чувствата на отсрещната страна, да прониква в нейния свят, така и в условията на различните видове художествена дейност, при контакт с произведенията на изкуството е възможно „пренасяне“ в света на художествения образ.

Конкретно измерение на механизмите за приобщаване чрез музика представляват:

- Педагогическите технологии, посредством които се формира емпатийна способност за съпреживяване на музикалната образност, за проникване в художественото съдържание посредством емоционалната идентификация – т. нар. „пластични“ похвати, чрез които се „пресътворява“ музикалната творба.
- Педагогическите технологии, насочени към диференцирано възприемане на средствата на музикалната изразност. За деца със специални образователни потребности това означава създаване на представа за изразително-смисловото значение на достъпните музикално-изразни средства. Осмислянето на творбата има за цел

именно стимулиране на емоционалното въздействие и задълбочаване на художествено-емпатийния процес.

- Приобщаващите педагогически технологии дават възможност на децата да проявят своята спонтанност и непосредственост и са средство, което оказва емоционално-позитивиращо въздействие и създава емоционална удовлетвореност. **Музиката е надеждно средство за преодоляване на изолираността, за придобиване на комуникативни умения, за премахване на бариерите пред приобщаването.**

Образователен театър в езиковото обучение.

Образователният театър е подходящ за възпитателни и образователни цели. **Сам по себе си театърът като изкуство въздейства на всички сетива едновременно, наблюдаваш, отразяваш и интерпретираш, но чрез играта и физическото въздействие той, театърът, създава условия за учене чрез преживяване – тук и сега, във всеки един момент от случващото се. Артистичната атмосфера на образователния театър оказва влияние върху мотивацията на учениците за учене чрез преживяване и разгръщане на техните творчески способности. Театърът в образованието е една от най-ефективните практики, намерили своето неоспоримо приложение в училищното образование. Това е така, тъй като се оказва изключително приспособим към различно учебно съдържание, подходящо за различни образователни единици**

Театърът предлага възможности за работа по стимулиране на речевата активност на децата на равнището на реалността, която достатъчно наподобява живота. В тази насока театрализираните дейности обединяват две основни характеристики на активността на децата: непреднамереност – театрализирането поощрява децата, те обичат да играят и да подражават, мотивира ги и стимулира, дава им образци за звучащо слово; преднамереност – процесът на формиране на личността е възможен само при нейното активно участие в различни по съдържание, форма и цел организирани дейности. Като интерактивен метод театрализираните дейности предоставят на учителя възможности за работа върху речевата активност на децата чрез въвеждане на

стимулиращи и мотивиращи действия по посока към определено образователно направление.

Интерактивният метод образователен театър предизвика положително отношение към учебния процес у всички деца, спомага за организирането и сплотяването на групата, създава условия за активно взаимодействие, сътрудничество и чувство за отговорност у всички деца, като се забравят различията. **Образователна средата, в която има взаимодействие или обратна връзка учител – дете, дете – дете дава възможност на всеки участник в учебния процес да се чувства значим и уверен, което стои в основата на интеграцията. Това е благодатен метод за социализация на ромските деца чрез театрална дейност, без да се акцентира върху тяхната етническа принадлежност.** В създадената подкрепяща учебна среда чрез образователен театър всички деца, независимо от различията си, придобиват увереност в собствените си възможности и работят заедно. Създават се условия, в които се осъществява ефективно обучение и възпитание, децата свободно, в благоприятна атмосфера овладяват официален и чужд език в условията на различност, учат с желание и ентузиазъм.

Дейност 5.

Допълнителни дейности в помощ за приобщаване на децата от уязвимите групи

Предвидени са спортни, танцови и художествени дейности, мероприятия, изложби, занимания по БДП, честване на важни дати в българския календар, празници, в които да се включат деца и техните родители.

Квалификация на учителите

За осъществяване на успешно приобщаващо образование всички педагогически специалисти следва да усвоят и развият нови стратегии и специфични **технологии на педагогическо взаимодействие**, основаващи се на хуманно-личностния, холистичния, комуникативно-експресивния и креативния подход. Тези технологии на педагогическо взаимодействие следва да отразяват най-дълбоката същност и ключовата дума на съвременното образование – **развитието**, предоставящо възможности за

овладяване от всички деца на подходящи за възрастта ключови компетентности като критерий за качеството и ефективността на образованието.

Възможни теми за квалификационни обучения:

- Работа с деца, изпитващи обучителни затруднения;
- Изграждане на педагогически умения за ефективна работа с деца – билингви;
- При възможност включване на ресурсни учители, психолог и логопед в обучения с учителите .

Работа с ОС в ДГ № 158 „Зора”

Търсене на възможности чрез проекти и програми съвместно с педагогическият екип да се повиши нивото на приобщаващото образование.

Планът за предоставяне на равни възможности и приобщаване на деца от уязвими групи в ДГ №158„Зора“ е приет с решение на педагогическия съвет – Протокол №2/ ____ .2019г.

При възникнала необходимост годишния план може да бъде актуализиран през учебната година.

ЗАПОЗНАТИ С ПЛАНА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ ЗА 2019/2020 УЧ.ГОДИНА

Д №158 „ЗОРА“